

فارس: عضو هیات رئیسه اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق گفت: در ۲ ماهه ابتدای امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته صادرات ایران به عراق از نظر ارزشی ۱۳ درصد کاهش را نشان می دهد. سیدحمید حسینی در مورد وضعیت تجارت ایران و عراق در دو ماهه ابتدای سال جاری، اضافه کرد: به دلیل کاهش صادرات گاز و فرآورده های نفتی به عراق در دو ماهه ابتدای سالجاری با افت صادرات به عراق مواجه شدیم. بنابراین در ۲ ماهه ابتدای سالجاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته از نظر وزنی ۱۸ درصد و از نظر ارزشی ۱۳ درصد افت صادرات به عراق داشتیم. او با بیان اینکه در دو ماهه سال جاری ارزش صادرات ایران به عراق حدود ۹۵۰ میلیون دلار بوده است، تصریح کرد: اگر مساله بدهی های عراق به ایران حل شود صادرات گاز به این کشور نیز روند قبلی خود را می یابد و می توان با صادرات گاز ماهانه ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون دلار درآمد کسب کرد. البته به غیر از موضوع کاهش صادرات گاز، سایر محدودیت ها و ممنوعیت ها نیز در کاهش صادرات به عراق موثر بوده است. نگرانی از کاهش قیمت دلار در ایران و افزایش قیمت دلار در عراق هم بر روی روابط تجاری دو کشور تاثیر گذار بوده است.

افزایش ۳۰ درصدی عرضه مسکن اجاره ای

آرمان ملی: معاون وزیر راه از افزایش ۳۰ درصدی عرضه مسکن استیجاری به بازار خبر داد و گفت: مصوبه مجلس قیمت مسکن را کاهش می دهد. محمود محمودزاده با اشاره به رونمایی سامانه شناسایی بر مالیات های خانه خالی در بهمن ۹۹، افزود: در اجرای این طرح به دنبال پالایش روزانه هستیم تا نتایج آن مورد بررسی قرار گیرد، این پالایش ها نشان می دهد بسیاری از مالکان خانه های خالی برای اقدام به عرضه برای فروش یا اجاره واحد مسکونی خود کرده اند او گفت: در ابتدای سال نیز نسبت به بارگذاری اطلاعات در این سامانه اقدام و این مساله باعث شد که بیش از ۱۳.۴ میلیون واحد مسکونی ارزیابی شود که از این میزان مسکن، بیش از یک میلیون واحد خالی از سکنه تشخیص داده شد. محمودزاده تصریح کرد: پس از مصوبه مجلس و براساس تعداد فایل ارائه شده در مشاوران املاک، عرضه مسکن استیجاری حدود ۳۰ درصد بیشتر از مدت مشابه در سال گذشته بوده است و این آمار، یک آمار مهمی بر اساس مستندات و گزارشات میدانی است.

مشاغل مشمول حمایت اقتصادی

آرمان ملی: اتاق اصناف طی اطلاعیه ای فهرست مشاغل و کسب و کارهای به شدت آسیب دیده مشمول حمایت اقتصادی سال ۱۴۰۰ را اعلام کرد. فهرست مشاغل و کسب و کارهای بشدت آسیب دیده مشمول حمایت اقتصادی سال ۱۴۰۰، مصوب کارگروه مقابله با پیامدهای اقتصادی ناشی از بیماری کرونا شامل مراکز مربوط به گردشگری شامل هتل ها، هتل آپارتمان ها، مجتمع های جهانگردی و گردش، مهمان پذیرها، مهمانسراها، مسافرخانه ها، مراکز بوم گردی، مراکز اقامتی، پذیرایی، خدمات بین راهی، رزترسراها، دفاتر خدمات مسافرتی، گردشگری، زیارتی و آژانس های مسافرتی، شرکت های حمل و نقل مسافر برون شهری، مراکز پذیرایی، تالارهای پذیرایی، رستوران ها، چایخانه ها، قهوه خانه ها، مراکز طبخ غذا، قنادی، شیرینی پزی، آبمیوه و بستنی فروشی و آرایشگاه های مردانه، آرایشگاه های زنانه و سالن های زیبایی، مراکز فروش انواع پوشاک، کفش، خرازی، خیاطی، مراکز فروش کادویی، لوازم آرایشی و بهداشتی، اسباب بازی، لوازم التحریر، مراکز توزیع صنایع دستی، مراکز فروش فرش و موکت، لوازم خانگی، پارچه، پرده، مبلمان و تزئینات داخلی ساختمان، آتلیه و عکاسی، مراکز عرضه گل و گیاهان زینتی و ماهیان زینتی، مراکز آموزشی، آموزشگاه ها و مهد کودک ها (به غیر از مدارس، دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی)، مراکز فرهنگی، هنری و رسانه ای (غیر دیجیتال)، موزه ها، سینماها و تئاترهاست.

نفت سنگین ایران گران شد

آرمان ملی: جدیدترین گزارش ماهانه اوپک نشان داد قیمت نفت سنگین ایران ماه میلادی گذشته ۵.۹ درصد رشد ماهانه داشته است. قیمت نفت سنگین ایران در ماه مه به بیش از ۲۲ سنت در هر بشکه رسید که در مقایسه با ۶۳ دلار در آوریل، سه دلار و ۷۲ سنت معادل ۵.۹ درصد افزایش نشان داد. میانگین قیمت نفت سنگین ایران از ابتدای سال ۲۰۲۱ تاکنون ۶۱ دلار و ۹۴ سنت در مقایسه با ۳۷ دلار و ۹۸ سنت در مدت مشابه سال ۲۰۲۰ بوده است. ارزش سبد نفتی اوپک در مه به ۶۶ دلار و ۹۱ سنت در هر بشکه رسید که بالاترین میانگین ماهانه از ماه مه سال ۲۰۱۹ بود و در مقایسه با ۶۳ دلار و ۲۴ سنت در آوریل، سه دلار و ۶۷ سنت معادل ۵.۸ درصد افزایش داشت.

یادداشت

نقش دولت هادر بازار و اقتصاد!

امین دلیری

تحلیلگر مسائل اقتصادی

در حال حاضر سروسامان دادن به اقتصاد کشور در راستای اصلاح ساختارهای بنیانی اقتصادی نظیر رشد اقتصادی، کنترل نرخ تورم و کسری بودجه و حجم نقدینگی، تقویت ارزش پول ملی، توجه ویژه به معیشت مردم، حمایت همه جانبه از تولید داخلی، افزایش صادرات و اصلاح نظام مالیات ستانی، بانکداری و بودجه و اصلاح نظام اداری در جهت کوچک و چابک سازی اندازه دولت، حمایت از سرمایه گذاری های داخلی بخش خصوصی و جذب سرمایه گذاری های مستقیم خارجی به منظور تداوم رشد اقتصادی و حمایت همه جانبه و منطقی از بازار سرمایه و مبارزه فزاینده با فساد و رانت خوران از الزامات ماموریت مهم رئیس جمهور منتخب مردم پس از پیروزی در انتخابات ۱۴۰۰ است. بنابراین سروسامان دادن به اقتصاد و اصلاح ساختاری اقتصادی کشور اولویت نخست و مهم رئیس جمهور آتی است. بنابراین انتخاب یک تیم اقتصادی قوی و هماهنگ که دارای هنجاری واحد باشد از ضروریات و الزامات اجتناب ناپذیر برای موفقیت برنامه های اصلاحی فوق است که باید بدون وقفه در قالب برنامه های مدون رئیس جمهور منتخب به صورت برجسته و زمان بندی شده به مردم ارائه و سپس در اسرع وقت در آغاز کار دولت به اجرا گذاشته شود. گزارش پیشرفت و موفقیت برنامه ها نیز هر چهار ماه یکبار به اطلاع مردم ایران و به نمایندگان مجلس شورای اسلامی ارائه شود. در ضمن انحراف معیار کارهای صورت گرفته با برنامه های ارائه شده تطبیق داده شده. در صورت لزوم اصلاح شود. این مطالبات نباید منقطع و بدون نظارت و کنترل مدیریتی که با سامانه های هوشمند قابلیت پیگیری و رصد دارد، رها شود. برخی معتقدند به اصطلاح دست نامرئی بازار خود به خود اقدامات را به تعادل می رساند و اشتغال کامل در اقتصاد کاملاً محقق خواهد شد و به رشد متوازن خواهد رسید، این موارد مباحث نظری است که هنوز بین طرفداران مکتب مختلف اقتصادی و صاحب نظران اقتصاد توسعه ادامه دارد و به یک نظر واحد نرسیده اند بر این اساس صرفاً به شواهد تاریخی و به برنامه های تجربی کشورهای موفق بسنده می کنیم. مشکلات کشوری در حال توسعه با شوک نفتی ایجاد شده، تشدید و منجر به ایجاد رکود عمومی در این کشورها شد. در این شرایط بود که افکار متجدد در ادبیات توسعه اقتصادی با عنوان پسپاوشگنتنی شکل گرفت. بانک جهانی که از مبتکران و طراحان سیاست های تعدیل اقتصادی بود، از اوایل دهه ۱۹۹۰ به بعد بر عدم کارایی سیاست های تعدیل و لزوم اتخاذ خط مشی جدید سیاست گذاری ها را پافشاری کرد. براساس این اندیشه نوگرایانه و براساس نظرات معاون وقت بانک جهانی ژوزف استیگلیتز از ترکیب پویایی تنش های متقابل دولت در بازار حمایت کرد. بنابراین وجود دولت های توسعه گر نقش مهمی در سرمایه گذاری و تأمین بودجه آن، شکل گیری سرمایه انسانی، کسب و ایجاد و فناوری ها، تأسیس نهادهای تحول گرا، و پیش برد اصلاحات سیاستی و نهادی را مدنظر قرار دادند. از نگاه استیگلیتز، هدف توسعه باید اهداف کیفی نظیر افزایش سطح بهداشت و درمان، آموزش، حفظ و بهبود محیط زیست، افزایش و حمایت از ایجاد فرصت ها برای تمامی شهروندان جهت مشارکت در سیاست گذاری ها و فعالیت های اقتصادی و اجتماعی را فراهم آورد. بنابراین چنانچه سیاست ها صرفاً بر هدف گذاری رشد اقتصادی متمرکز شود، نه تنها ممکن است ابزارها با اهداف به اشتباه گرفته شود، بلکه جای علت و معلول نیز اشتباه فرض شود. به این ترتیب دولت ها دارای نقش موثر و مشخص در ارتقای عملکرد اقتصادی دارند که باید این نقش را هم در سطوح اقتصاد کلان و اقتصاد خرد ایفا کنند. اما موارد مهمی وجود دارد که بازارها بهترین راه ساماندهی تولید و توزیع کالاها و نتایج مطلوب و هماهنگ آنها را ندارد، بنابراین نقش و واکنش مثبت دولت ها در کاستن این نقصان ها از کارکرد بازار را بیش از پیش آشکار می کند. این نقش باید نه جایگزین کردن بازارها، بلکه با استفاده از بازارها و تکمیل آنها و حتی کمک به ایجاد آنها انجام گیرد.

نیم نگاه

بهره برداری از ۳۱ سد مرزی

آرمان ملی: مشاور وزیر نیرو و معاون مدیر عامل شرکت مدیریت منابع آب ایران گفت: پس از پیروزی انقلاب اسلامی ۵۶ سد مرزی به بهره برداری رسیده که از این تعداد ۳۱ سد در هشت سال گذشته افتتاح شده است. محمد حاج سولگی ها در آیین افتتاح آبگیری سد کنجانچم و تکمیل شبکه آبیاری و زهکشی پایین دست این سد که با حضور رئیس جمهور به صورت ویدئو کنفرانس برگزار شد، اظهار داشت: از مجموع ۵۶ سد مخزنی افتتاحی تاکنون ۳۱ سد در دوران فعالیت دولت تدبیر و امید ایجاد و احداث شده است. در استان ایلام و قبل از سال ۹۲ تنها سد چمر دلان وجود داشت که سال گذشته و با حضور رئیس جمهوری سد گلال در شهرستان چوار نیز به بهره برداری رسید و تعداد سد های مخزنی استان در دولت تدبیر و امید به چهار مورد افزایش یافت. مشاور وزیر نیرو و معاون مدیر عامل شرکت مدیریت منابع آب ایران تأکید کرد: سد کنجانچم میزان ۲۲ کیلومتری شهر مرزی مهران در واقع حلقه تکمیلی آبگیری از طرح سامانه گرمسیری است که علاوه بر تأمین آب کشاورزی در مصارف آب شرب و صنعت نیز تخصصی داده شده است. حاج سولگی ها با اشاره به مشخصات سد کنجانچم مهران تصریح کرد: این سد از نوع خاکی با هسته رسی به ارتفاع ۲۶ متر و باطول تاج ۲ هزار و ۶۰۰ متر طراحی و اجرا شده است. او اضافه کرد: این سد با حجم مخزن ۸۵ میلیون متر مکعب بخشی از طرح بزرگ سامانه گرمسیری است که تنظیم کننده آب ناهمگام انتقالی از سامانه خواهد بود. برای آبگیری سد کنجانچم ۲۰۵ میلیارد تومان از محل صندوق توسعه ملی با موافقت مقام معظم رهبری سرمایه گذاری شده است. سد کنجانچم در ۳۰ کیلومتری شهر مهران و بر روی رودخانه فرعی گلال ملک احداث شده است. مشاور وزیر نیرو و معاون مدیر عامل شرکت مدیریت منابع آب ایران همچنین در این آیین از تکمیل شبکه آبیاری و زهکشی پایین دست سد کنجانچم خبر داد و افزود: این پروژه به میزان چهار هزار و ۲۵۰ هکتار شبکه آبیاری و زهکشی تکمیل و بهره برداری رسید.

«آرمان ملی» درباره اظهارات نامزدهای ریاست جمهوری مبنی بر افزایش تولید خودرو و گزارش می کند:

افزایش زیان انباشت در انتظار خودروسازان!

نمود تضاد منافع خودروسازان در وعده نامزدها

آرمان ملی: امکان افزایش تولید خودرو به بیش از دو میلیون دستگاه وجود دارد و ضرورت دارد ضمن تعیین قیمت عادلانه نسبت به خروج خودرو و از حالت انحصاری اقدام شود. این سخنان سیدابراهیم رئیسی نامزد سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری است که معتقد است باید با افزایش تولید و خروج از قیمت گذاری دستوری صنعت خودرو را دچار تحول اساسی کرد. البته فارغ از اینکه تمامی کارشناسان و تحلیلگران قیمت گذاری دستوری را مهمترین عامل در زیان انباشت دو خودروساز بزرگ کشور عنوان می کنند و با توجه به نامه نگاری خودروسازان با کمیسیون صنایع مجلس مبنی بر حذف قیمت گذاری و آزادسازی واردات و اقداماتی که مجلس در این خصوص در حالی انجام است به نظر می رسد این اظهارات کاندیدای ریاست جمهوری بر مبنای این طرح عنوان شده است اما آنچه باعث شده تا در دولت های گذشته نیز بحث قیمت گذاری خود به همین شکل باقی بماند بهره گیری از بازار انحصاری و حضور دائمی تورم بوده که خودرو را به کالایی سرمایه ای تبدیل کرده است. از سوی دیگر این نامزد انتخابات در حالی از برنامه خود برای افزایش تولید خبر می دهد که به اذعان وزیر صمت با وجود برنامه ریزی برای تولید ۱.۲ میلیون دستگاهی خودرو و هم اکنون بالغ بر ۴۵۰ هزار دستگاه خودرو در انبارها خاک می خورند. موضوعی که به اعتقاد کارشناسان افزایش تولید در شرایطی که تورم بیش از ۲۸ درصد در اقتصاد حاکم است به مفهوم طراحی سود آوری سیستم بر اساس تورم است و تنها به افزایش زیان انباشت خودروسازان منجر خواهد شد و اگر دولت آینده اولویت خود را کنترل تورم و رشد اقتصادی واقعی هدف گذاری کرده هر گونه مقوله با افزایش تولید در شرایط کنونی در تضاد کامل قرار دارد.

وعده تولید ۲ میلیون دستگاه خودرو

سیدابراهیم رئیسی کاندیدای سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در اظهارات اخیر خود به صفت خودرو و مشکلات این حوزه اشاره کرده و بر لزوم برنامه ریزی برای افزایش کمیّت و کیفیت و قیمت گذاری خودرو تأکید کرده است. وی با بیان اینکه یک میلیون خودرو در کشور تولید می شود ولی این مقدار قابلیت افزایش دارد، گفت: با توجه به زیرساخت های موجود می توانیم در گام اول این میزان را به یک میلیون و ۶۰۰ دستگاه و در گام دوم به دو میلیون خودرو افزایش دهیم. نامزد انتخابات سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ادامه داد: جوانان عزیز ما به درستی می پرسند چرا در صنایع دفاعی می توانیم موشک بسازیم اما نمی توانیم خودرو با کیفیت تولید کنیم؟ علت آن است که فناوری موجود در صنایع دفاعی و نظامی در صنعت خودرو سازی سرریز نمی شود در حالی که با سرریز فناوری صنایع موجود به صنعت خودرو سازی افزایش کیفیت خودرو و داخلی امکان پذیر است. رئیسی اضافه کرد: در حال حاضر برخی قطعات در داخل تولید می شود و برخی هم از خارج وارد می شود. قطعه سازان باید با کار فناوریانه تلاش کنند تا قطعات مورد نیاز خودرو در داخل کشور تولید شود. تا هم اشتغال افزایش یابد، هم تولید بالا رود و هم شاهد استقلال در خودرو سازی باشیم. وی با بیان اینکه در شرایط فعلی هم خودروساز هم مشتری ناراضی و دغدغه مند هستند، افزود: عادلانه شدن زنجیره قیمت گذاری خودرو

حذف قیمت گذاری دستوری

سخنان سیدابراهیم رئیسی در راستای ساماندهی صنعت و بازار خودرو از آن جهت حائز اهمیت است که به اعتقاد کارشناسان بین افزایش تولید و جلوگیری از زیان خودروسازان با حذف قیمت گذاری دستوری تضاد جدی نهفته است چرا که حتی در صورت حذف قیمت گذاری در شرایطی که تورم افسار سگسخته حاکم است رشد تولید به افزایش زیان خودروسازان دامن خواهد زد. فرید زاوه؛ کارشناس صنعت خودرو در گفت و گو با «آرمان ملی» درخصوص امکان افزایش تولید خودرو به ۲ میلیون دستگاه می گوید: به لحاظ فنی و امکان تولید خودرو به هر میزانی فراهم است اما اینکه خودرو با چه کیفیت و قیمتی به دست مصرف کننده برسد و چه تبعاتی را برای خودرو ساز و اقتصاد کشور در پی خواهد داشت حائز اهمیت است. وی در ادامه افزود:

حضور ایران در شانگهای در هاله ای از ابهام

وعده چینی ها به ایران محقق می شود؟

آرمان ملی: از زمان نهایی شدن توافق همکاری استراتژیک ۲۵ ساله ایران و چین در ماه مارس سالجاری پکن و تهران دیگر خیلی درباره آن صحبت نکرده و هیچ خبر مهمی هم درباره توافقات دو کشور در این زمینه منتشر نشده است. یکی از دلایل این مساله می تواند موضوع برگزاری انتخابات ریاست جمهوری در ایران و تصمیمات دولت بعد باشد. با توجه به اینکه جزئیات کمی از این توافق منتشر شده و در حال حاضر هم رسانه های ایران روی این توافق متمرکز نشده اند، اما به نظر می رسد که روابط چین با ایران در حال رفتن به سمت وسوی جدیدی است. در حال حاضر امیدهای جدیدی برای عضویت ایران در سازمان همکاری شانگهای وجود دارد. ایران از سال ۲۰۰۵ عضو ناظر این سازمان بوده و در سال های ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ برای عضویت کامل درخواست داده، اما به خاطر تحریم های سازمان ملل که در آن زمان علیه کشورمان اعمال شده بود این تلاش ها به سرانجام نرسید. در صورتی که ایران بتواند عضویت کامل سازمان را به دست آورد، همکاری های استراتژیک بین ایران و چین شاهد تغییر بزرگی خواهد بود. چند روز پیش هم نظام الدین

برجام باید موضوعات مورد نظر ایران محقق شود. وانگ کوان، نماینده چین در سازمان ملل و دیگر نهادهای بین المللی گفته که اگر چه در مذاکرات وین پیشرفت هایی انجام شده، اما لغو تحریم ها موضوعی است که دو طرف بر سر آن اختلاف دارند. به نظر می رسد لغو تحریم های علیه ایران اولویت اول چین در مذاکرات وین است؛ چرا که ممکن است در اجرای توافق ۲۵ ساله اختلاف ایجاد کند. البته سازمان صنایع کوچک و پارک های فناوری ایران و انجمن صنایع کوچک و متوسط سازمان همکاری های شانگهای اخیراً برای ترویج همکاری ها بین شرکت های کوچک خود یک مرکز همکاری افتتاح کرده اند. این اقدام بخشی از فاز نخست مکانیزم اجرای توافق ایران و چین است که می تواند نقشه راهی برای تداوم همکاری در حوزه تجارت و اقتصاد بین دو طرف باشد. علی رسولیان، دبیر این مرکز گفته که ۹۲ درصد صنایع ایران را شرکت های کوچک تشکیل داده و این مرکز می تواند از طریق تأمین زیرساخت های مورد نیاز آنها مقاومت این شرکت ها را افزایش دهد. در حال حاضر حدود ۹۰۰ پارک فناوری و منطقه صنعتی در ایران ایجاد شده است که ۴۸ درصد کل صنایع ایران در این پارک ها قرار دارند. نکته ای که باید به آن توجه داشت این است که مذاکرات احیای برجام نه تنها از نظر تغییر ساختار تحریمی علیه ایران و همکاری های تهران و پکن اثر گذار است، بلکه به نظر می رسد از جوانب دیگر نیز روی روابط این دو شریک تجاری سایه افکنده؛ چرا که برخلاف گذشته چیزی ها خرید نفت ایران را طی ماه گذشته کاهش دادند و این در حالی است که صادرات نفت ایران افزایش داشته است. دنیل گربر، کارشناس موسسه پترولیجستیکز در وین می گوید: ارزیابی های ما نشان دهنده کاهش قابل توجه صادرات نفت ایران به چین در ماه می است. البته این مساله ممکن است به خاطر تلاش کشورهای حوزه خلیج فارس برای نفوذ بیشتر در بازار نفت چین با کاهش تقاضای موجود در پکن باشد، اما در عین حال شاهد آن هستیم که چیزی ها واردات نفت خود از عربستان را افزایش دادند و این مساله ممکن است بدان معنا باشد که طرف چینی تلاش می کند همزمان با مذاکرات وین یک تعادل بین روابط خود با ایران و کشورهای خلیج فارس ایجاد کند.